

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/114/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013200920
Dátum vydania rozhodnutia:	03.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8013200920.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: O. N., trvale bytom N. XXX/XX, G., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29 augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/85/2013-19 zo dňa 29. mája 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/85/2013-19 zo dňa 29. mája 2014 potvrdzuje.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 17. júna 2013, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zvýšila navrhovateľke sumu invalidného dôchodku od 01.02.2013 na sumu 351,90 € mesačne.

Súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je určená mierou zodpovedajúcou zákonu, preto napadnuté rozhodnutie odporkyne zo dňa 17. júna 2013 ako zákonné potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“).

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, ktorým namietala, že v konaní na súde prvého stupňa neboli zohraté do úvahy všetky zdravotné problémy, preto navrhla opätovné prešetrenie zdravotného stavu.

Poukázala na to, že neustále zhoršujúce sa zdravotné problémy vplývajú na jej psychiku, pričom bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Prešove. Spolu s odvolaním predložila lekárske správy od

neurochirurga Doc. MUDr. W. O., CSc. a MUDr. B. J., ktoré neboli v konaní pred súdom prvého stupňa vzaté do úvahy, ďalej prepúšťajú správu zo psychiatrického oddelenia a správu zo psychologického vyšetrenia.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky označila uvádzané dôvody za neopodstatnené. Podľa jej názoru skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Napadnutý rozsudok navrhla ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 3. mája 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa ust. § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení „poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.“

Podľa ust. § 71 ods. 3 zákona o sociálnom poistení „pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.“

Podľa ust. § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení „pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov“.

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu t. j., že odporkyňa napadnutým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 17. júna 2013 podľa § 73, § 112 ods. 4, § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení zvýšila navrhovateľke sumu invalidného dôchodku od 01.02.2013 na sumu 351,90 € mesačne.

Podkladom pre uvedené rozhodnutie bol posudok posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Stará Ľubovňa zo dňa 28. mája 2013. Podľa tohto posudku je rozhodujúcim zdravotným postihnutím

choroby podporného a pohybového aparátu - postihnutie končatín, obmedzenie pohybu oboch kolenných kĺbov ťažkého stupňa, zaradené pod kapitolu XV, oddiel G, položka 50, písm. c/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení so stanovenou 60 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a pre iné zdravotné postihnutia - bolesti chrbtice v krčnej a drierkovej oblasti, depresiu, obezitu a esenciálnu hypertenziu bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľky zvýšená o 10 %.

V posudku je uvedené, že posudzovaná sa asi od roku 2005 lieči pre bolesti kolenných kĺbov a chrbtice pri dokázaných degeneratívnych zmenách. V súčasnosti sú najväčšie zdravotné ťažkosti v súvislosti s degeneratívnymi zmenami v oblasti kolenných kĺbov a preto je zaradená na implantáciu TEP oboch kolien. Vzhľadom na zhoršenie zdravotného stavu, hlavne v súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti oboch kolien posudkový lekár zaradil posudzovanú v hornej hranici možného percentuálneho rozpätia - v minulosti percentuálne rozpätie v dolnej hranici. V kapitole iné zdravotné postihnutia boli vyhodnotené aj ďalšie ochorenia, na ktoré sa posudzovaná lieči, a ktoré sú dokumentované v priložených lekárskejších správach. Podľa výroku posudku navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie je už 60 %, ale od 01.02.2013 je 70 %.

Na základe navrhovateľkou podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, pobočky Stará Ľubovňa dňa 08.08.2013, ktorý trval na svojom závere, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je od 01.02.2013 70 %.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, ústredie pracovisko v Poprade dňa 08.10.2013, ktorý uviedol, že posudzovaná je sledovaná a liečená pre bolesti chrbtice, bolesti v krčnej a drierkovej chrbtice, pre bolesti obidvoch kolien. Za najzávažnejšie zdravotné postihnutie je nutné považovať obmedzenú pohyblivosť oboch kolenných kĺbov, kde maximálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je na úrovni 60 %. Iné zdravotné postihnutia svojou kvalitou nemajú vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo opätovne stanovené obmedzenie pohyblivosti v oboch kolenných kĺbov ťažkého stupňa, zaradené pod kapitolu XV, oddiel G, položka 50, písm. c/ so stanovenou 60 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pre iné zdravotné postihnutia - bolesti chrbtice v krčnej a drierkovej oblasti, depresívnu poruchu v liečbe, artériovú hypertenziu, varixy DK v kľude, podozrenie na Sjogrenov syndróm, chronický zápal slinných žliaz v oblasti pod čeľusťami a pod podnebíam a ťažkú obezitu bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená o 10 %.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o tom, o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom prvostupňového súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa prvostupňový súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky, a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľky uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa naznačujúce pochybnosti o náležitom posúdení jej nepriaznivého zdravotného stavu resp. nesprávne právne posúdenie veci odvolací súd nepovažoval za dôvodné a preto neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento

súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa jeho predstáv.

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľkou v súdnom odvolacom konaní predložené lekárske správy z ďalších lekárskeho vyšetrení (psychiatrického z 15.7.2014, ortopedického z 23.5.2014, neurologického zo 16.4.2014, neurochirurgického z 1.4.2014, psychologického z 10.7.2014) nepredstavujú nové skutočnosti, ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O.s.p.) alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Odporkyňa iné zdravotné postihnutia v preskúvanom rozhodnutí zhodnotila a mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa ust. § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení zvýšila v súlade s ust. § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení o 10%, čo predstavuje maximálne, zákonom prípustné zohľadnenie ostatných zdravotných ochorení, ktoré svojou kvalitou nepredstavujú vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako posudkovými lekármi stanovené rozhodujúce zdravotné postihnutie - obmedzenie pohyblivosti v oboch kolenných kĺbov ťažkého stupňa, zaradené pod kapitolu XV, oddiel G, položka 50, písm. c/ so stanovenou 60 % (horná hranica) mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pokiaľ by sa však zdravotný stav navrhovateľky podstatne zhoršil, resp. by došlo k inej zmene zdravotného stavu v dôsledku nových zdravotných postihnutí, môže navrhovateľka opätovne požiadať o preskúmanie miery poklesu schopnosti, alebo o zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenia novej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov predloženými navrhovateľkou, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani navrhovateľkou uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa dôvodne považoval preskúvané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.